

FORMUEULIGHED 9. maj 2023

ANALYSE

Udarbejdet af
Sune Caspersen
Chefanalytiker

Formuerne i resten af landet halter langt efter Nordsjælland

Formuerne er meget skævt fordelt på tværs af landet. Den gennemsnitlige formue er nemlig næsten seks gange større i Gentofte Kommune end i Langeland Kommune, og i flere end tre ud af fire kommuner er gennemsnitsformuen mindre end landsgennemsnittet. Det er især arbejdsmarkedspensionerne, der bidrager til at løfte den gennemsnitlige formue i de kommuner, hvor den er lavest.

Kontakt

Chefanalytiker

Sune Caspersen

📞 26 20 02 28

✉️ sc@ae.dk

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

Hovedkonklusioner

- Den gennemsnitlige voksne danskers formue er på 2,1 mio. kr., men det tal varierer i høj grad på tværs af landets kommuner. Faktisk ligger gennemsnitsformuen i mere end tre ud af fire kommuner under landsgennemsnittet.
- De største formuer findes i en række kommuner nord for København, hvor den gennemsnitlige formue er på op mod 7,4 mio. kr. pr. voksen. I de mindst velhavende kommuner er tallet derimod 1,3-1,4 mio. kr. pr. voksen.
- De store forskelle findes også på medianformuen, altså for den typiske borger i kommunen. Medianformuen i top-3 kommunerne er over to mio. kr., mens den i bunden er godt en halv mio. kr.
- Arbejdsmarkedspensioner løfter særligt de kommuner, hvor formuen er lavest. Hvis ikke pensionsformuen medregnes falder den gennemsnitlige nettoformue i de mindst velhavende kommuner til omkring halvdelen, mens arbejdsmarkedspensioner i de rigeste kommuner udgør en langt mindre andel af nettoformuen.

Om analysen

Vi har undersøgt, hvordan formuerne fordeler sig på tværs af landets kommuner. I undersøgelsen tager vi udgangspunkt i nettoformuen, dvs. det beløb man ville stå med i hånden, hvis man solgte huset, bilen, aktier mv., hævede opsparingen og indfriede al gæld. Nettoformuen er oftest positiv, da de fleste voksne danskere har større værdier end gæld, men den kan også være negativ, hvis man har større gældsforpligtelser end værdier.

Nettoformuen består af reale aktiver som bolig og bil, finansielle aktiver som bankindestående og værdipapirer og pensionsopsparing fratrukket al registreret gæld, herunder realkredit- og banklån, SU-lån mv. Tallene i denne analyse er baseret på registerdata fra Danmarks Statistik om befolkningens formue- og gældsforhold. Datagrundlaget og fremgangsmåden er beskrevet til sidst i boksen.

Store geografiske forskelle i formuens størrelse

Den gennemsnitlige (og typiske) nettoformue varierer i høj grad på tværs af landets kommuner. Formuerne er i høj grad koncentreret i Nordsjælland og omkring København.

Figur 1 viser den gennemsnitlige nettoformue for voksne i hver kommune. De mørkeblå områder er de kommuner, hvor den gennemsnitlige nettoformue er på over tre mio. kr. pr. voksen, mens de lyseblå områder er de kommuner, hvor formuerne er mindre end halvanden mio. kr. pr. voksen.

Det er i kommunerne nord for København, i Gentofte, Rudersdal og Hørsholm Kommune, at man finder de største gennemsnitlige nettoformuer. Her er formuerne i gennemsnit på 5,4-7,4 mio. kr. pr. voksen.

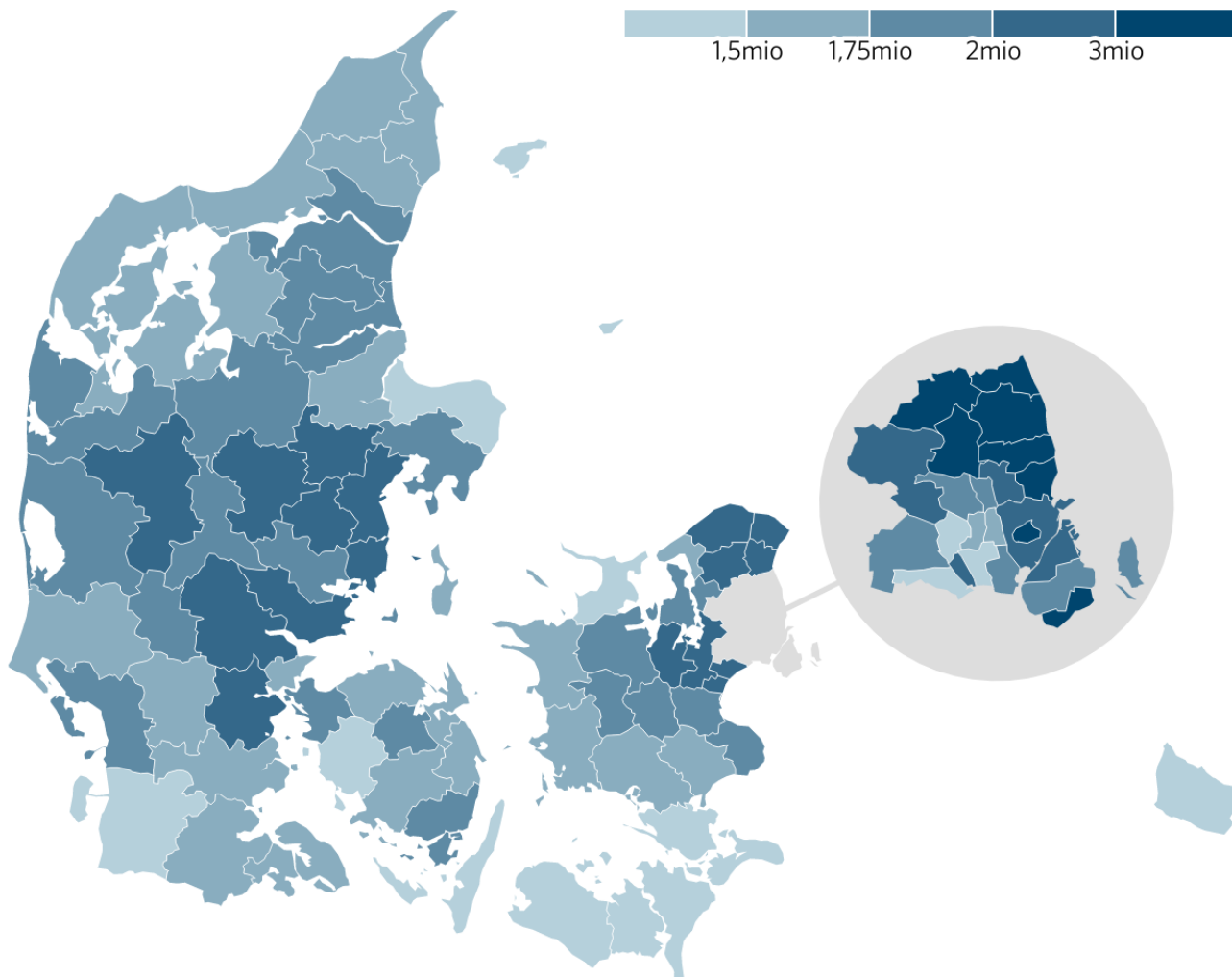
Efter de tre højdespringere kommer en række nordsjællandske og storkøbenhavnske kommuner ind på listen over de største nettoformuer. Først på en 11. plads optræder den første jyske kommune, Aarhus Kommune.

De mindste gennemsnitlige nettoformuer finder vi en række kommuner, der er spredt på tværs af landet. Langeland og Lolland Kommune har de mindste gennemsnitlige nettoformuer, mens Læsø, Ishøj og Brøndby tager de næste pladser i rækken. I de fem kommuner er den gennemsnitlige nettoformue på omkring 1,3-1,4 mio. kr. pr. voksen.

FIGUR 1

Nordsjælland sidder tungt på de store formuer

Figuren viser for den gennemsnitlige nettoformue i hver kommune. Opgørelsen er aldersstandardiseret. Nettoformuen omfatter reale aktiver som bolig og bil, finansielle aktiver, som bankindestående og aktier, og pensionsformue fratrukket al registreret gæld.

Anm.: Kun personer på 18 år og derover indgår i opgørelsen og der er foretaget aldersstandardisering, således at man kan sammenligne på tværs af kommuner med forskelle i alderssammensætning. Beløb afrundet til nærmeste 100 kr. Opgjort på baggrund af formue- og gældsdata pr. 31. december 2021 fremskrevet til 2023-niveau på baggrund af den forventede udvikling i timefortjenesten i *Økonomisk Redegørelse marts 2023*, Økonomiministeriet.

Kort: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

Da der er forskel på alderssammensætningen i de enkelte kommuner, og der er en tydelig sammenhæng mellem alder og formue, er opgørelsen foretaget på baggrund af aldersstandardiserede vægte. Det betyder, at borgerne i hver kommune er vægtet på hvert alderstrin, så alderssammensætningen i hver

kommune stemmer overens med landsfordelingen. Virkningen af denne korrektion på den gennemsnitlige nettoformue fremgår af Bilagsfigur 1.

Tabel 1 viser de ti kommuner, hvor den gennemsnitlige formue er størst. Som nævnt ovenfor, er de tre højdespringere Gentofte, Rudersdal og Hørsholm Kommune. Det er også i disse tre kommuner, at man finder de største medianformuer. Det vil sige, at der ikke blot er tale om, at kommunernes gennemsnit trækkes op af få velhavende med meget store formuer, men at den typiske borger også har en stor formue. Medianformuen i de tre kommuner er over 2 mio. kr. Det kan sammenlignes med, at den typiske voksne dansker har en formue på ca. 936.000 kr., mens den laveste medianformue i en kommune er på ca. 541.000 kr. i Lolland Kommune.

Blandt de ti kommuner, hvor den gennemsnitlige formue er størst, finder vi kun kommuner i Nordsjælland og omkring København. Samtidig ligger gennemsnitsformuen i 76 ud af 98 kommuner under landsgennemsnittet. Det svarer til, at flere end tre ud af fire kommuner er under gennemsnittet, hvilket skyldes, at formuerne er meget ulige fordelt i Danmark, da formuen i høj grad er koncentreret i toppen.

Tabellen viser desuden nettoformuen ved forskellige percentilgrænser inden for hver kommune. Percentilgrænserne angiver, hvor stor en formue, det f.eks. kræver at indgå i den mest velhavende tiendedel i kommunen (p90). Det bemærkes, at percentilgrænsen for at indgå i den rigeste procent i en kommune (p99) er behæftet med større usikkerhed, da opgørelsen omfatter relativt få personer sammenlignet med opgørelsen på landsplan, og da en stor andel af formuen for denne gruppe udgøres af uoteret aktieformue, hvor værdien er udtryk for et skøn. Tallet bør derfor tolkes med forsigtighed.

TABEL 1

Formuerne er størst nord for København

Tabellen viser de ti kommuner med største gennemsnitlige nettoformue samt udvalgte percentilgrænser. Opgørelsen er aldersstandardiseret. Nettoformuen omfatter reale aktiver som bolig og bil, finansielle aktiver, som bankindestående og aktier, og pensionsformue fratrukket al registreret gæld.

Kommune	Gns.	Median	p5	p10	p25	p75	p90	p95	p99
Gentofte	7.413.700	2.364.700	-25.700	32.100	368.600	6.120.700	12.500.400	21.819.000	83.340.600
Rudersdal	6.532.000	2.280.000	-26.100	33.200	339.600	5.661.700	10.718.800	17.384.400	65.455.500
Hørsholm	5.422.000	2.045.500	-51.300	26.500	342.300	5.026.800	9.871.000	15.783.900	57.864.700
Lyngby-Taarbæk	4.436.200	1.715.900	-18.900	34.400	281.100	4.490.200	8.304.600	11.863.200	34.267.600
Frederiksberg	3.365.100	1.406.100	-33.500	32.600	274.700	3.593.400	6.789.300	10.075.000	28.020.600
Dragør	3.298.900	2.032.200	-23.100	44.400	410.100	4.129.800	6.788.000	9.612.000	25.496.200
Allerød	3.297.500	2.007.800	7.700	58.100	483.400	4.170.000	6.671.500	9.059.300	22.580.100
Furesø	3.283.200	1.762.500	-64.200	17.500	242.000	4.322.500	7.257.000	10.221.800	22.401.900
Fredensborg	2.967.200	1.205.600	-101.500	9.700	178.400	3.193.700	5.776.200	8.373.800	24.008.500
Solrød	2.807.100	1.637.900	-50.000	32.500	356.800	3.368.900	5.604.400	7.847.800	21.142.400
Alle	2.139.200	935.900	-114.800	8.500	173.200	2.339.300	4.435.900	6.498.500	17.168.800

Additional 88 rows not shown.

Anm.: Kun personer på 18 år og derover indgår i opgørelsen og der er foretaget aldersstandardisering, således at man kan sammenligne på tværs af kommuner med forskelle i alderssammensætning. Beløb afrundet til nærmeste 100 kr. Opgjort på baggrund af formue- og gældsdata pr. 31. december 2021 fremskrevet til 2023-niveau på baggrund af den forventede udvikling i timefortjenesten i *Økonomisk Redegørelse marts 2023*, Økonomiministeriet. p99 ikke vist for kommuner med færre end 10.000 indbyggere af diskretionshensyn.

Tablet: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

Pensionsformue løfter særligt kommuner i bunden af listen

Den gennemsnitlige nettoformue i kommunerne, hvor formuerne er mindst, løftes i høj grad af arbejdsmarkedspensioner.

Tabel 2 viser den gennemsnitlige nettoformue i hver kommune opdelt på formuekomponenter. Derudover viser tabellen, hvor stor en andel af nettoformuen, som pensionsformuen udgør. I Albertslund Kommune er den gennemsnitlige nettoformue ca. 1,4 mio. kr. Halvdelen, 722.000 kr., består af arbejdsmarkedspensionsformuen. Hvis ikke arbejdsmarkedspensionen medregnes i denne kommune, falder den gennemsnitlige nettoformue altså til omkring halvdelen. Det samme gør sig gældende for en lang række andre kommuner, hvor den gennemsnitlige nettoformue er i den lave ende.

I den anden ende af skalaen i de kommuner, hvor nettoformuerne er størst, har pensionsformuerne slet ikke samme betydning. I kommunerne Gentofte, Rudersdal og Hørsholm udgør arbejdsmarkedspensionerne 19-25 pct. af nettoformuen.

Arbejdsmarkedspensionerne har dermed stor betydning for de opgjorte formueforskelle mellem kommunerne, som mindskes af denne formuekomponent.

TABEL 2

Pensionsformuen løfter særligt kommuner med små formuer

Tabellen viser formuekomponenterne for landets kommuner. Opgørelsen er aldersstandardiseret. Nettoformuen omfatter reale aktiver som bolig og bil, finansielle aktiver, som bankindestående og aktier, og pensionsformue fratrukket al registreret gæld.

Kommune	Reale aktiver	Finansielle aktiver	Pensionsformue efter skat	Prioritetsgæld	Øvrig gæld	Gæld til det offentlige	Nettoformue	▼ Pension andel af nettoformue
Albertslund	804.700	343.200	722.000	307.600	66.100	50.000	1.446.200	49,9%
Ishøj	799.100	346.000	647.100	326.500	72.900	50.300	1.342.600	48,2%
Brøndby	756.300	369.800	665.200	292.000	65.000	48.200	1.386.000	48,0%
Guldborgsund	902.600	420.800	666.400	428.100	110.800	56.800	1.394.200	47,8%
Frederikshavn	791.900	551.000	714.500	403.000	112.400	31.700	1.510.300	47,3%
Odsherred	873.600	419.900	672.600	378.000	109.600	48.600	1.429.800	47,0%
Brønderslev	953.900	562.800	708.900	539.500	141.200	33.900	1.510.900	46,9%
Struer	837.500	560.000	718.600	418.400	131.600	30.700	1.535.500	46,8%
Nyborg	867.900	516.100	728.500	420.300	92.600	39.400	1.560.000	46,7%
Sønderborg	755.400	540.800	722.200	349.800	89.900	28.500	1.550.200	46,6%
Alle	1.141.600	847.200	800.400	512.100	98.300	39.500	2.139.200	37,4%

Additional 88 rows not shown.

Anm.: Kun personer på 18 år og derover indgår i opgørelsen og der er foretaget aldersstandardisering, således at man kan sammenligne på tværs af kommuner med forskelle i alderssammensætning. Beløb afrundet til nærmeste 100 kr. Opgjort på baggrund af formue- og gældsdata pr. 31. december 2021 fremskrevet til 2023-niveau på baggrund af den forventede udvikling i timefortjenesten i *Økonomisk Redegørelse marts 2023*, Økonomiministeriet.

Table: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

Den gennemsnitlige voksne dansker har en nettoformue på 2,1 mio. kr.

Den gennemsnitlige voksne danskers formue er på over 2 mio. kr. Det fremgår af Tabel 3, hvor nettoformuen er opdelt i yderligere formuekomponenter.

Formuen består på aktivsiden først og fremmest af reale aktiver, hvoraf værdien af ejerbolig udgør størstedelen, mens øvrige reale aktiver udgøres af værdien af andelsbolig, fritidsboliger og investeringsejendomme samt biler. De reale aktiver er dog oftest finansieret med gæld, og derfor er friværdien lavere end den umiddelbare værdi. Et skøn for friværdien opnås ved at trække prioritetsgælden fra de reale aktiver.

Derudover indgår på aktivsiden også den finansielle formue, herunder bankindestående og værdipapirer, hvoraf unoterede aktier udgør en væsentlig andel – målt på gennemsnittet.

Passivsiden udgøres af gæld, hvoraf størstedelen er prioritetsgæld, hvilket omfatter kreditforeningsgæld og anden gæld med pant i fast ejendom. Den øvrige gæld dækker andre lån i pengeinstitutter samt forbrugslån, mens gæld til det offentlige bl.a. omfatter SU-lån, indefrosne ejendomsskatter og gæld til inddrivelse.

Nettoformuen før medregning af pensionsformuen er i gennemsnit på 1,3 mio. kr. Pensionsformuerne opgjort efter skat (størstedelen beskattes først på udbetalingstidspunktet) udgør ca. 0,8 mio. kr. i gennemsnit, og dermed lander den gennemsnitlige voksne danskers nettoformue på 2,1 mio. kr.

Den gennemsnitlige voksne danskers formue er over 2 mio. kr.

Tabellen viser sammensætningen af den gennemsnitlige nettoformue for voksne danskere.

	Kr. (2023-niveau)
A. Reale aktiver	1.141.600
- Heraf primær ejerbolig	817.500
B. Finansiell formue	847.200
- Heraf bankindestående	199.200
- Heraf noterede værdipapirer (obligationer, aktier, investeringsfonde)	218.600
- Heraf unoterede aktier	389.200
D. Prioritetsgæld	512.100
E. Øvrig gæld til pengeinstitutter mv.	98.300
F. Gæld til det offentlige (SU-lån, indefrosne ejendomsskatter, gæld til inddrivelse)	39.500
Nettoformue ekskl. pension (A+B-D-E-F)	1.338.900
C. Pensionsformue før skat	1.290.000
CX. Pensionsformue efter skat	800.400
Nettoformue inkl. pension (A+B+CX-D-E-F)	2.139.200

Anm.: Kun personer på 18 år og derover indgår i opgørelsen. Beløb afrundet til nærmeste 100 kr. Opgjort på baggrund af formue- og gældsdata pr. 31. december 2021 fremskrevet til 2023-niveau på baggrund af den forventede udvikling i timefortjenesten i Økonomisk Redegørelse marts 2023, Økonomiministeriet.

Tablet: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

Metode

Sådan har vi undersøgt formueforskellene

Formueforskellene er analyseret på baggrund af Danmarks Statistiks formue- og gældsopgørelse. Statistikken er dels baseret på tredjepartsindberetninger om bankindestående, kursværdi af aktier og andre værdipapirer, pensionsopsparing og gæld samt estimerede værdier af ejerbolig, andelsbolig, sommerhus og bil. Derudover indgår den skønnede værdi af unoteret aktieformue.

Statistikens opgørelsestidspunkt er pr. 31. december.

Nettoformuen består af aktiver, herunder de reale aktiver som bolig og bil, finansielle aktiver som indestående på bankkonti, værdipapirbeholdning mv., fratrukket passiver, herunder realkredit- og boliglån samt andre tredjepartsindberettede gældsposter. Derudover indgår pensionsformuen, hvor de dele af pensionsopsparingen, der først beskattes ved udbetalingen, skønsmæssigt fratrækkes 40 pct. for at korrigere for det forhold, at midlerne endnu ikke er blevet indkomstbeskattet.

Gæld til det offentlige, herunder gæld til inddrivelse, er medregnet i formueopgørelsen.

Formuen er delt ligeligt mellem de voksne i parfamilier, mens hjemmeboende børn på 18 år og derover indgår med deres egen formue i opgørelsen. Kun familier med fuldt skattepligtige voksne indgår i opgørelsen.

Der er en tydelig sammenhæng mellem alder og formueopbygning. Derfor er opgørelsen af formuerne på kommuneniveau foretaget på baggrund af aldersstandardiserede vægte. Det betyder, at borgerne i hver kommune er vægtet på hvert alderstrin, så alderssammensætningen i hver kommune stemmer overens med landsfordelingen.

Danmarks Statistiks formue- og gældsopgørelse indebærer en diskretionering af meget store formuer i form af et loft over formuer på 1.000 gange

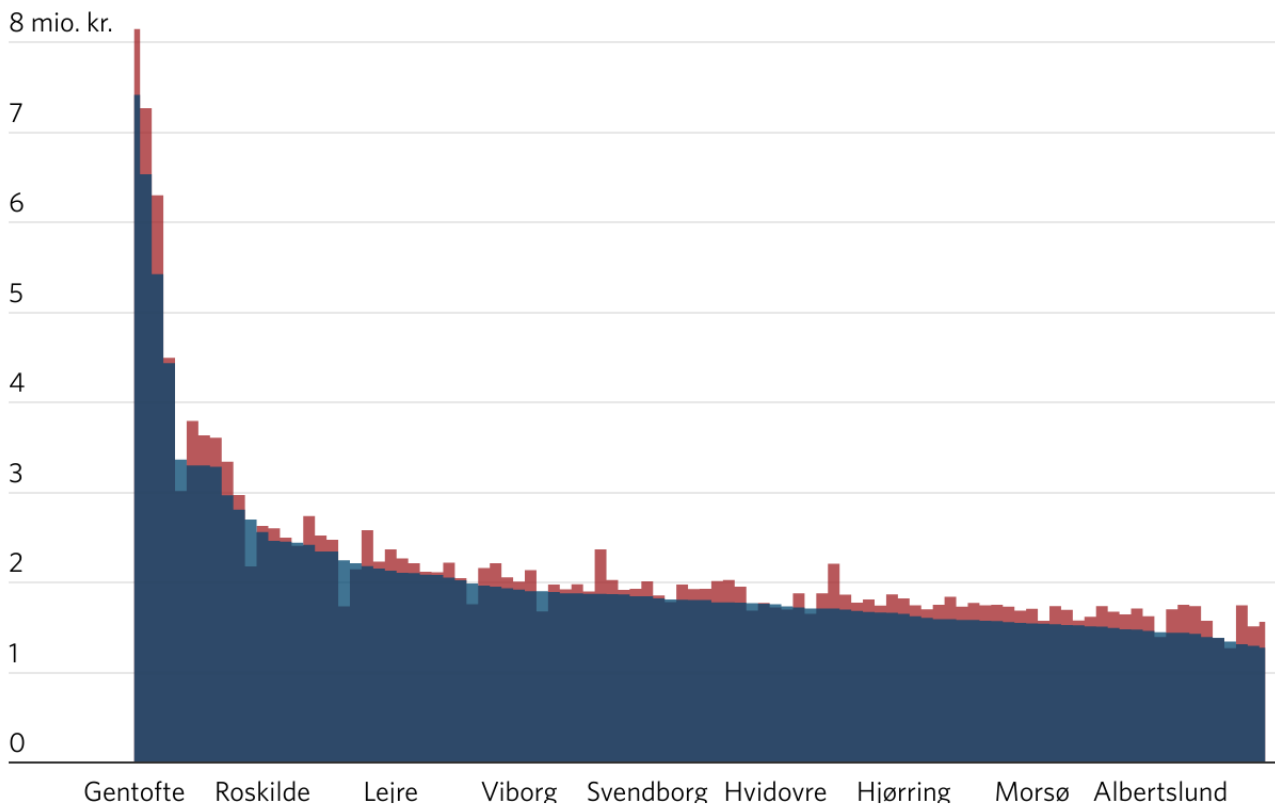
proportionalt, så nettoformuen bliver enslydende med loftet. Diskretionering påvirker primært personer med meget store unoterede aktieformuer. Loftet over formuer betyder, at formueuligheden vurderes en smule lavere, end hvis der ikke havde været et loft (i størrelsesordenen 1½-2 pct.-point målt på top 1 pct. formueandel). Loftet er dog vurderet nødvendigt for at undgå indirekte identifikation af enkeltpersoners formue, når der laves detaljerede opdelinger af befolkningen.

Alle beløb er fremskrevet til 2023-niveau ved at fremskrive med den forventede udvikling i timefortjenesten i den private sektor på baggrund af Økonomisk Redegørelse marts 2023, Økonomiministeriet.

Bilag: Betydning af aldersstandardisering

Aldersstandardisering trækker studiebyer op og toppen ned

Figuren viser virkningen af aldersstandardisering på den gennemsnitlige nettoformue i hver kommune. De blå søjler er de aldersstandardiserede gennemsnitlige nettoformuer, mens de røde søjler angiver de faktiske nettoformuer før aldersstandardisering.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre